

تأثیر حضور زنان در کمیته حسابرسی بر رابطه بین معاملات مدیریتی و تجدید ارائه صورت‌های مالی

زینب رضائی^۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۷/۰۱ تاریخ چاپ: ۱۴۰۰/۰۷/۲۹

چکیده

معاملات مدیریتی، بخشی از معاملات با اشخاص وابسته بوده که شرکت‌ها با مدیران اصلی واحد تجاری یا خویشاوندان نزدیک به آن‌ها انجام می‌دهند. از سوی دیگر حضور زنان در کمیته حسابرسی به عنوان یکی از مکانیسم‌های نظارتی می‌تواند موجب کاهش چنین اقداماتی شود. از این رو پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر حضور زنان در کمیته حسابرسی بر رابطه بین معاملات مدیریتی و تجدید ارائه صورت‌های مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران صورت گرفته است، برای تجزیه و تحلیل آماری نیز از نرم افزار آماری EViews استفاده شده است. در این پژوهش تعداد ۱۵۰ شرکت (۱۰۵۰ سال شرکت) برای آزمون فرضیه‌های پژوهش بین سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۸ انتخاب شد. برای آزمون فرضیه‌های پژوهش از مدل‌های رگرسیون چند متغیره لحستیک با داده‌های تلفیقی استفاده شده است. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش نشان می‌دهد معاملات مدیریتی بر تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تأثیر مثبت معناداری دارد. همچنین نتایج نشان می‌دهد حضور زنان در کمیته حسابرسی موجب منفی شدن رابطه مثبت بین معاملات مدیریتی و تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌شود.

واژگان کلیدی

معاملات مدیریتی، حضور زنان در کمیته حسابرسی، تجدید ارائه صورت‌های مالی

^۱ استادیار گروه حسابداری، واحد شوش، دانشگاه آزاد اسلامی، شوش، ایران. (Yeganeh641@gmail.com)

مقدمه

مفاهیم نظری گزارشگری مالی بیان می‌کند که استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی باید بتوانند صورت‌های مالی واحد تجاری را طی زمان جهت تشخیص روند تغییرات در وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف‌پذیری مالی واحد تجاری مقایسه نمایند. استفاده‌کنندگان همچنین باید بتوانند صورت‌های مالی واحدهای تجاری مختلف را مقایسه کنند تا وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف‌پذیری مالی آن‌ها را نسبت به یکدیگر بسنجند. بدین ترتیب ضرورت دارد اثرات معاملات و سایر رویدادهای مشابه در داخل واحد تجاری و در طول زمان برای آن واحد تجاری با ثبات رویه اندازه‌گیری و ارائه شود و بین واحدهای تجاری مختلف نیز هماهنگی رویه در باب اندازه‌گیری و ارائه موضوعات مشابه رعایت گردد؛ اما به دلیل تغییرات مستمر و مداومی که در شرایط اقتصادی و اجتماعی صورت می‌گیرد، تغییر در اصول و روش‌های حسابداری و به علت پیچیدگی و حجم بالای معاملات تجاری بروز اشتباه در گزارشگری مالی و در نتیجه تجدید ارائه صورت‌های مالی منتشرشده اجتناب‌ناپذیر به نظر می‌رسد. ایجاد فضای بی‌اعتمادی در بازار سرمایه، غیرقابل اتکا تصور شدن صورت‌های مالی، تلاش برای دسترسی به اطلاعات در خارج از بورس، زیان ناشی از تصمیم‌گیری‌های اشتباه استفاده‌کنندگان از صورت‌های مالی و درنهایت تضییع منابع عمومی جامعه، بخشی از پیامدهای این امر است. تجدید ارائه مورد اعتماد بودن گزارشگری مالی شرکت را با عدم اطمینان مواجه می‌کند، زیرا تجدید ارائه سرمایه‌گذاران را از این امر آگاه می‌کند که آن‌ها از اطلاعات نادرستی درباره‌ی ارزش شرکت استفاده می‌کرده‌اند؛ بنابراین، تجدید ارائه مستمر اقلام در دوره‌های پی‌درپی و رواج آن میان شرکت‌های ایرانی، به اعتبار صورت‌های مالی، آسیب می‌زند و موجب تخصیص و توزیع ناکارآمد ثروت و کاهش اعتماد مردم به بازارهای سرمایه می‌شود. یکی از عواملی که می‌تواند بر تجدید ارائه صورت‌های مالی تأثیر گذار باشد، معاملات مدیریتی است. معاملات مدیریتی به عنوان یکی از شایع‌ترین رفتارهای فرصت طلبانه مدیریت دانست که در عین این که از ویژگی‌های معمول فعالیت‌های تجاری برخوردار می‌باشد، می‌تواند بر عملکرد واحد تجاری نیز بطور چشمگیری اثرگذار باشد. در تحقیقات محدودی که در این زمینه به انجام رسیده است همگی نشان دهنده این موضوع است که رابطه معکوسی بین این گونه معاملات و عملکرد مدیریت در راستای هدف ارزش آفرینی برای سهامداران وجود دارد. بر این اساس معاملات مدیریتی که غالباً به نفع مدیران و به زیان سهامداران است، نوعی مصرف منابع جهت تأمین منافع مدیران محسوب می‌شود. مدیران و یا سایر اشخاص وابسته می‌توانند از نفوذ خود جهت کسب منافع شخصی به واسطه روی آوردن به چنین معاملاتی استفاده کنند و موجب انتقال ثروت از شرکت به سمت خود شوند. به همین دلیل احتمال تجدید ارائه صورت‌های مالی در شرکت‌هایی که معاملات مدیریتی دارند، نسبت به سایر شرکت‌ها بیشتر است.

با توجه به اهمیت نقش معاملات مدیریتی در موفقیت یا شکست شرکت‌ها، چگونگی تأثیر معاملات مدیریتی بر تجدید ارائه صورت‌های مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران مورد به عنوان یک موضوع پژوهشی تاکنون مورد بررسی قرار نگرفته است؛ بنابراین پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر حضور زنان در کمیته حسابرسی بر

رابطه بین معاملات مدیریتی و تجدید ارائه صورت‌های مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران صورت گرفته است. بررسی این موضوع می‌تواند سرمایه‌گذاران شرکت‌ها را به منظور تصمیم‌گیری بهتر در خصوص سرمایه‌گذاری با توجه به نوع تأثیر معاملات مدیریتی بر تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها، کمک نمایند. همچنین یافته‌های پژوهش می‌تواند مدیران شرکت‌ها را با توجه به نوع تأثیر معاملات مدیریتی بر تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها در تصمیم‌گیری یاری نماید. موضوع پژوهش به عنوان یک دستاورد علمی می‌تواند اطلاعات سودمندی را در اختیار قانون‌گذاران حوزه بازار سرمایه و هم‌چنین تدوین‌کنندگان استانداردهای حسابداری قرار دهد. همچنین پژوهش می‌تواند ایده‌های جدیدی برای انجام پژوهش‌های جدید در حوزه حسابداری، پیشنهاد نماید.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

معاملات با اشخاص وابسته از ویژگی‌های معمول معاملات شرکت‌ها می‌باشد که به صورت "انتقال منابع، خدمات یا تعهدات بین اشخاص وابسته صرف نظر از مطالبه یا عدم مطالبه‌ی بهای آن‌ها" تعریف می‌گردد. بسیاری از شرکت‌ها فعالیت‌های مالی خود را در قالب انجام معاملات با افراد وابسته (مدیران)، واحدهای فرعی، مشارکت خاص و شرکت‌های وابسته انجام می‌دهند. در چنین شرایطی شرکت‌ها قادر می‌باشند که بر سیاست‌های مالی و عملیاتی شرکتی که در آن سرمایه‌گذاری نمودند از طریق کنترل مشترک یا نفوذ قابل ملاحظه، تأثیر گذار باشند (کورلسیا و تودور^۱، ۲۰۱۱). با توجه به اینکه در سال‌های اخیر، معاملات با اشخاص وابسته نقش مهمی در رسوایی‌های مالی شرکت‌های بزرگ مانند شرکت انرون و شرکت آدلفیا داشتند، به همین دلیل معاملات با اشخاص وابسته به عنوان یکی از کانون‌های نگرانی بوده است (بومسلح و کلاین^۲، ۲۰۱۹). از این رو محتمل است که مدیران از معاملات با اشخاص وابسته به صورت غیر عادی و برای گمراه کردن استفاده کنندگان صورت‌های مالی استفاده نمایند (ایل-حلالی و همکاران^۳، ۲۰۱۶). مدیران به واسطه رفتار فرصت طلبانه، انگیزه دارند از معاملات با اشخاص وابسته به نفع خود و در راستای تصاحب منافع سهامداران اقلیت استفاده نمایند و در نهایت با دستکاری اطلاعات صورت‌های مالی، کیفیت گزارش‌های مالی را کاهش می‌دهند تا سرمایه‌گذاران را گمراه نمایند (عبدالرشید و همکاران^۴، ۲۰۱۹). به همین دلیل در پژوهش حاضر به جای در نظر گرفتن مجموع معاملات با اشخاص وابسته، تنها به نقش مدیران شرکت در قالب معاملات مدیریتی (معاملات انجام شده با مدیران اصلی واحد تجاری یا خویشاوندان نزدیک به آن‌ها) که بخشی از مجموع معاملات با اشخاص وابسته هستند، تمرکز گردیده است (گروسامی^۵، ۲۰۱۷).

تأثیر معاملات مدیریتی بر تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌ها در قالب دو دیدگاه قابل بررسی است. بر اساس دیدگاه اول معاملات مدیریتی به منافع سهامداران آسیب نمی‌رساند و نشانه معاملات کارآمدی هستند که می‌تواند

1 - Corlacia & Tudor

2 - Boumosleh & Cline

3 - El-Helaly et al

4 - Abdul Rasheed et al

5 - Gurusamy

به‌عنوان یک روش بهینه‌سازی تخصیص منابع داخلی، کاهش هزینه معاملات به‌صورت متعارف و معقول صورت گرفته و ناشی از نیاز و تقاضای شرکت باشند (گوردون و همکاران^۶، ۲۰۰۴). بر اساس دیدگاه دوم که در مطالعات اخیر بیشتر مورد توجه بوده است، معاملات مدیریتی منجر به افزایش مشکلات نمایندگی بین مدیران و سهامداران شده و مدیریت با استفاده منابع شرکت در قالب چنین معاملاتی در راستای منافع خویش گام بر داشته و منجر به آسیب به منافع سهامداران می‌شود (عبدلی و همکاران^۷، ۲۰۱۴؛ ایلهالی و همکاران^۸، ۲۰۱۸).

از سوی دیگر یکی از عواملی که می‌تواند رابطه بین معاملات مدیریتی و تجدید ارائه صورت‌های مالی را تحت تأثیر قرار دهد، کمیته حسابرسی اثربخش می‌باشد. کمیته حسابرسی اثربخش، اطلاعات نامتقارن را کاهش داده و مشکلات نمایندگی را با افزایش کیفیت گزارشگری مالی می‌کاهد (داو و همکاران^۹، ۲۰۱۳). نتایج پژوهش‌های سابق نشان می‌دهند که اطلاعات نامتقارن و هزینه‌های نمایندگی در صورت ضعیف بودن کمیته حسابرسی، باعث تضعیف عملکرد شرکت می‌گردد و در پی آن، بر تصمیم‌های سرمایه‌گذاری شرکت‌ها تحت تأثیر قرار می‌گیرد و باعث به وجود آمدن تضاد منافع بین مدیران و تأمین‌کنندگان سرمایه شرکت شامل اعتباردهندگان و سرمایه‌گذاران می‌گردد (گائو و یاح^{۱۰}، ۲۰۱۴). همزمان با تکامل کمیته حسابرسی، پژوهش‌های مالی و حسابداری به دنبال درک استفاده و سودمندی ویژگی‌های مختلف کمیته حسابرسی با تأکید خاص بر این که چه ویژگی‌هایی از کمیته حسابرسی، کیفیت گزارشگری مالی را تحت تأثیر قرار می‌دهد پرداختند (ویلتی^{۱۱}، ۲۰۱۷). شواهد پژوهش‌ها نیز نشان می‌دهد که اندازه و استقلال کمیته حسابرسی و همچنین تخصص مالی اعضای کمیته حسابرسی تأثیر مثبتی کیفیت گزارشگری مالی و نظارت بر عملکرد مدیران دارد (رائو و پالینپا^{۱۲}، ۲۰۱۷). علاوه بر ویژگی‌های فوق، یکی از عواملی که ممکن است اثربخشی کمیته حسابرسی را تحت تأثیر قرار دهد جنسیت اعضای کمیته حسابرسی است که در ادبیات پژوهشی کمتر به آن پرداخته شد. (مارگانی و نخیلی^{۱۳}، ۲۰۱۴). به اعتقاد الموشی و همکاران^{۱۴} (۲۰۱۶)، حضور زنان در کمیته حسابرسی در حفاظت از فرایند گزارشگری مالی و نظارت بر عملکرد مدیران بسیار مهم است. ارسلان و همکاران^{۱۵} (۲۰۱۸) نیز معتقد هستند که زنان به واسطه دقت و حساسیت بیشتر، احتمال کشف موارد ارائه نادرست در گزارش‌های مالی را افزایش می‌دهند به همین دلیل تجدید ارائه صورت‌های مالی ناشی از معاملات مدیریتی کاهش پیدا می‌کند.

با توجه به اهمیت بالای بررسی تجدید ارائه صورت‌های مالی در شرکت‌های دارای معاملات مدیریتی هستند و همچنین به توجه به اینکه این موضوع در ادبیات پژوهشی داخل کمتر مورد توجه قرار گرفته است. از این رو پژوهش حاضر به

6 - Gordon et al

7 - Abdoli et al

8 - El-Helaly et al

9 - Dao et al

10 - Guo & Yeh

11 - Velte

12 - Rao & Palaniappan

13 - Maraghni & Nekhili

14 - AlMatrooshi et al

15 - Arslan et al

دنبال پاسخ به این سوال است که آیا حضور زنان در کمیته حسابرسی بر رابطه بین معاملات مدیریتی و تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تاثیر دارد؟ با دستیابی به پاسخ این پرسش سرمایه‌گذاران می‌توانند به منظور تصمیم‌گیری بهتر در خصوص سرمایه‌گذاری در شرکت اقدام نمایند. مدیران نیز به منظور دستیابی به عملکرد اقتصادی بهینه برای واحدهای اقتصادی، به ترکیب ساختار سرمایه شرکت‌ها توجه خواهند کرد.

توماس و همکاران^{۱۶} (۲۰۲۱) در پژوهشی به بررسی تاثیر حضور زن‌ها در کمیته حسابرسی بر تجدید ارائه گزارش‌های مالی شرکت‌ها پرداختند. در این پژوهش از اطلاعات صورت‌های مالی ۲۵۰ شرکت از شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار آمریکا طی سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۹ استفاده شد. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش نشان داد حضور زن‌ها در کمیته حسابرسی بر تجدید ارائه گزارش‌های مالی شرکت‌های آمریکایی تاثیر منفی معناداری دارد. چانگ و همکاران^{۱۷} (۲۰۲۰) در پژوهشی به بررسی تاثیر معاملات با مدیران بر تجدید ارائه گزارش‌های مالی شرکت‌ها پرداختند. در این پژوهش از اطلاعات ۱۸۰ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار چین طی سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۸ استفاده شد. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش نشان داد معاملات با مدیران بر تجدید ارائه گزارش‌های مالی شرکت‌ها تاثیر مثبت معناداری دارد.

بوانی و هریچی^{۱۸} (۲۰۲۰) در پژوهشی به بررسی تاثیر پذیرش کمیته حسابرسی و ویژگی‌های آن بر عملکرد شرکت‌ها پرداختند. در این پژوهش از اطلاعات ۱۰۰ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار فرانسه طی سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۵ استفاده شد. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش نشان داد پذیرش کمیته حسابرسی تاثیر مثبت معناداری بر عملکرد شرکت دارد. همچنین نتایج نشان داد اندازه کمیته حسابرسی، استقلال کمیته حسابرسی و حضور زن‌ها در کمیته حسابرسی تاثیر مثبت معناداری بر عملکرد شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار فرانسه دارد. بومسلح و کلاین (۲۰۱۹) در پژوهشی به "بررسی تأثیر قدرت مدیر عامل بر رابطه بین معاملات با مدیران و عملکرد شرکت‌ها" پرداختند. نمونه پژوهش ۱۷۶ شرکت بورس اوراق بهادار آمریکا بود که این شرکت‌ها از سال ۱۹۹۴ تا سال ۲۰۱۱ مورد بررسی قرار گرفتند. یافته‌های حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش نشان داد که قدرت مدیر عامل موجب تشدید رابطه منفی بین معاملات با مدیران و عملکرد شرکت‌های می‌شود.

مارچینی و همکاران^{۱۹} (۲۰۱۹) در پژوهشی به "بررسی تأثیر معاملات مدیریتی بر مدیریت سود در شرکت‌ها" پرداختند. نمونه پژوهش ۱۴۵ شرکت بورس اوراق بهادار ایتالیا بود که این شرکت‌ها از سال ۲۰۱۰ تا سال ۲۰۱۵ مورد بررسی قرار

16 - Tumas et al

17 - Chang et al

18 - Bouaine et al

19 - Marchini et al

گرفتند. یافته‌های حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش نشان داد که بین معاملات مدیریتی بر مدیریت سود شرکت‌ها تأثیر مثبت معناداری دارد.

کوتیس و بیکاریس^{۲۰} (۲۰۱۹) در پژوهشی به بررسی تأثیر ویژگی‌های کمیته حسابرسی بر عملکرد شرکت‌ها پرداختند. در این پژوهش از اطلاعات صورت‌های مالی ۸۳ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار ایتالیا طی سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۷ استفاده شد. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش نشان داد استقلال کمیته حسابرسی و حضور زن‌ها در کمیته حسابرسی تأثیر مثبت معناداری بر عملکرد شرکت‌ها دارد؛ اما اندازه کمیته حسابرسی تأثیر معناداری بر عملکرد شرکت‌ها نداشت.

ارود^{۲۱} (۲۰۱۹) در پژوهشی به بررسی تأثیر ویژگی‌های کمیته حسابرسی بر سودآوری شرکت‌ها پرداختند. در این پژوهش از اطلاعات صورت‌های مالی ۵۱ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار اردن طی سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۷ استفاده شد. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش نشان داد اندازه کمیته حسابرسی، استقلال کمیته حسابرسی و تخصص مالی کمیته و حضور زن‌ها در کمیته حسابرسی تأثیر مثبت معناداری بر عملکرد شرکت‌ها دارند. مگوشی و همکاران^{۲۲} (۲۰۱۷) در پژوهشی به "بررسی تأثیر معاملات مدیریتی بر عملکرد در شرکت‌های بورس اوراق بهادار مالزی" پرداختند. نمونه پژوهش ۱۲۵ شرکت بورس اوراق بهادار مالزی بود که این شرکت‌ها از سال ۲۰۱۰ تا سال ۲۰۱۵ مورد بررسی قرار گرفتند. یافته‌های حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش نشان داد که بین معاملات مدیریتی و مدیریت سود شرکت‌ها تأثیر مثبت معناداری دارد.

پیشینه داخلی

عباس‌زاده و همکاران (۱۳۹۹) رابطه ارتباطات سیاسی، معاملات مدیریتی و مدیریت سود شرکت‌ها را با استفاده از اطلاعات ۱۲۰ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۶ مورد بررسی قرار دادند. نتایج پژوهش آن‌ها نشان داد بین ارتباطات سیاسی و معاملات مدیریتی رابطه مثبت معناداری وجود دارد. همچنین نتایج نشان داد رابطه معناداری میان معاملات مدیریتی و مدیریت سود وجود ندارد؛ اما با افزودن متغیر تعدیلگر ارتباطات سیاسی، وجود رابطه مثبت و معنادار بین معاملات مدیریتی و مدیریت سود تأیید گردید.

حسینی (۱۳۹۸) در پژوهشی به "بررسی رابطه بین معاملات مدیریتی و عملکرد مالی شرکت‌ها" پرداختند. جهت آزمون فرضیه‌های پژوهش از اطلاعات ۱۵۳ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۷ استفاده شده است. نتایج حاصل از پژوهش نشان دهنده این است که بین معاملات مدیریتی و عملکرد شرکت‌ها رابطه منفی معناداری وجود دارد.

20 - Koutoupis & Bekiaris

21 - Oroud

22 - Maigoshi et al

قدس مفیدی (۱۳۹۸) در پژوهشی به بررسی تاثیر کمیته حسابرسی بر کاهش تحریفات مالی با تاکید بر تخصص حسابرس در صنعت پرداخت. در این راستا اطلاعات صورت‌های مالی ۱۰۱ شرکت در بازه زمانی سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۵ مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان دادند که برخلاف تصور جامعه، بین کمیته حسابرسی (شامل استقلال کمیته حسابرسی، تخصص مالی کمیته حسابرسی و حضور زن‌ها در کمیته حسابرسی) و تحریفات مالی ارتباط معنی داری به لحاظ آماری وجود ندارد.

زارعی و قاسمی (۱۳۹۷) در پژوهشی به بررسی اثر ویژگی‌های کمیته حسابرسی بر کیفیت گزارشگری مالی پرداختند. رای تعیین نمونه آماری، از روش حذف سیستماتیک استفاده شده و در نهایت ۱۲۱ شرکت در بازه زمانی ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج به دست آمده از آزمون فرضیه‌های پژوهش نشان می‌دهد که بین ویژگی‌های کمیته حسابرسی همچون استقلال، تخصص اعضا، جنسیت اعضای کمیته حسابرسی با مدیریت سود رابطه‌ای وجود دارد. محمدی و همکاران (۱۳۹۷) در پژوهشی به "بررسی تأثیر معاملات با اشخاص وابسته بر دستکاری فعالیت‌های واقعی، با تأکید بر نقش نظارتی راهبری شرکتی" پرداختند. نمونه پژوهش ۱۳۰ شرکت بورس اوراق بهادار تهران بود که این شرکت‌ها از سال ۱۳۸۶ تا سال ۱۳۹۵ مورد بررسی قرار گرفتند. یافته‌های حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش نشان داد که معاملات مدیریتی بر مدیریت سود واقعی، تأثیر مثبت و معناداری دارد؛ به عبارت دیگر، با افزایش معاملات مدیریتی، مدیریت سود واقعی نیز افزایش می‌یابد. همچنین یافته‌ها نشان داد که استقلال هیئت مدیره، مالکیت نهادی و مالکیت مدیریتی، رابطه مثبت بین معاملات مدیریتی و مدیریت سود واقعی را تضعیف می‌کنند. در خصوص تأثیر اندازه هیئت مدیره و دوگانگی مدیر عامل بر رابطه بین معاملات مدیریتی و مدیریت سود واقعی از لحاظ آماری، نتایج معناداری به دست نیامد.

واقفی و همکاران (۱۳۹۷) در پژوهشی به "بررسی رابطه بین معاملات مدیریتی با کیفیت افشا، مدیریت سود و سودآوری شرکت‌ها" پرداختند. نمونه پژوهش ۱۱۲ شرکت بورس اوراق بهادار تهران بود که این شرکت‌ها از سال ۱۳۹۰ تا سال ۱۳۹۴ مورد بررسی قرار گرفتند. یافته‌های حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش نشان داد که بین "معاملات مدیریتی" با "رتبه افشاء" رابطه منفی و با "مدیریت سود" رابطه مثبت و معناداری وجود دارد؛ اما نتایج پژوهش وجود ارتباط معنادار بین معامله با اشخاص وابسته و سودآوری را تأیید نکرده است.

فرضیه‌های پژوهش

به منظور بررسی تأثیر حضور زنان در کمیته حسابرسی بر رابطه بین معاملات مدیریتی و تجدید ارائه صورت‌های مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران فرضیه‌های تحقیق به صورت زیر تبیین شده است.

فرضیه یک: معاملات مدیریتی بر تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تأثیر معناداری دارد.

فرضیه دو: حضور زنان در کمیته حسابرسی بر رابطه بین معاملات مدیریتی و تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران تأثیر معناداری دارد.

روش پژوهش

در هر پژوهش ابتدا باید نوع، ماهیت، اهداف پژوهش و دامنه آن معین شود تا بتوان با استفاده از قواعد و ابزار و راه‌های معتبر به واقعیت‌ها دست یافت. هدف این پژوهش بررسی تأثیر حضور زن‌ها در کمیته حسابرسی بر رابطه بین معاملات با مدیران و تجدید ارائه گزارش‌های مالی در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران که در این پژوهش شیوه استدلال، قیاسی- استقرایی می‌باشد. قیاسی به این دلیل که برای چارچوب نظری و پیشینه پژوهش از مسیر کتابخانه (کتب حسابداری، حسابرسی و مالی)، مقالات و اینترنت استفاده شده است و استقرایی به دلیل آن که جمع‌آوری اطلاعات از مسیر داده‌های اولیه برای قبول یا رد فرضیه‌ها انجام پذیرفته است. در این پژوهش با توجه به نوع داده ترکیبی متغیرهای مستقل و وابسته از دو جنبه متفاوت مورد بررسی قرار می‌گیرند. از یک سو، این متغیرها در میان شرکت‌های مختلف و از سوی دیگر، در دوره زمانی ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۸ آزمون می‌شوند. همچنین پژوهش علمی را بر اساس هدف می‌توان به دو گروه بنیادی و کاربردی تقسیم کرد. با توجه به اینکه هدف از انجام این پژوهش کمک به سهامداران و سرمایه‌گذاران بالقوه و بالفعل و سایر ذی‌نفعان جهت اتخاذ تصمیمات درست است، لذا نوع پژوهش کاربردی است. هدف پژوهش کاربردی توسعه دانش کاربردی در یک زمینه خاص است. همچنین پژوهش‌های کاربردی به سمت کاربرد عملی دانش هدایت می‌شود، پس از آنجایی که نتایج پژوهش به عنوان یک دستاورد علمی می‌تواند اطلاعات سودمندی را در اختیار قانون‌گذاران حوزه بازار سرمایه و همچنین تدوین‌کنندگان استانداردهای حسابداری، سرمایه‌گذاران و سایر استفاده‌کنندگان قرار دهد؛ بنابراین پژوهش کاربردی است. همچنین پژوهش حاضر، از لحاظ طبقه‌بندی بر مبنای روش و ماهیت جزو پژوهش‌های همبستگی است. در پژوهش همبستگی هدف اصلی آن است که مشخص شود که آیا رابطه‌ای بین دو یا چند متغیر کمی وجود دارد؟ و اگر این رابطه وجود دارد اندازه آن چقدر است؟ این روش پژوهش صرفاً درجات همبستگی و روابط بین متغیرها را بررسی می‌کند و هنگامی بکار می‌رود که تعداد متغیرهای بازیگر در موقعیت مورد آزمایش زیاد باشد؛ از طرف دیگر در این روش الزاماً روابط علی و معلولی شناسایی نمی‌شود بلکه هدف آن، این است که مشخص شود کدام متغیر با کدام متغیر دیگر به‌طور نسبی در جهت مثبت یا منفی همگام است. همچنین مطالعه همبستگی تعدادی از متغیرهایی را که تصور می‌رود با یک متغیر پیچیده عمده مرتبط هستند ارزیابی می‌کند؛ بنابراین از آنجایی که در این پژوهش رابطه متغیر مستقل (معاملات با مدیران) با متغیر وابسته (تجدید ارائه گزارش‌های مالی) با تأکید بر متغیر تعدیلگر (معاملات با مدیران) می‌پردازد، بنابراین پژوهش حاضر در زمره پژوهشات همبستگی است. از طرف دیگر، پژوهش حاضر از نوع پس‌رویدادی است، زیرا بر مبنای تجزیه و تحلیل اطلاعات گذشته (صورت‌های مالی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۸) انجام می‌گیرد. پس از گردآوری اطلاعات مربوط به صورت‌های مالی شرکت‌های نمونه انتخابی،

متغیرهای مستقل و وابسته پژوهش با استفاده از نرم افزار اکسل و Eviews محاسبه می‌شوند و سپس رد یا عدم رد فرضیه در سطح اطمینان ۹۵٪ بررسی می‌شود.

جامعه آماری پژوهش حاضر شامل اطلاعات ۷۲۰ شرکت از شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران برای دوره زمانی سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۸ بوده که دلایل انتخاب جامعه آماری پژوهش به شرح زیر می‌باشد:

➤ اطلاعات مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران جهت استفاده اسان در دسترس و امکان‌پذیر است.

➤ با توجه به اینکه معیار و ضوابط خاصی برای پذیرفتن و تداوم فعالیت شرکت‌ها در بورس اوراق بهادار تهران و نحوه گزارشگری مالی آن‌ها وضع شده است؛ بنابراین به نظر می‌رسد اطلاعات مندرج در صورت‌های مالی این شرکت‌ها از قابلیت اتکاء و کیفیت بالاتری برخوردار بوده و اطلاعات آن‌ها مطمئن‌تر است.

➤ اطلاعات مالی صورت‌های مالی گزارش شده شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های مورد نظر به دلیل اعمال نظارت و وجود مقررات خاص از قابلیت اتکاء بالایی برخوردار است.

➤ در صورت نیاز به سایر اطلاعات، دسترسی به آن اطلاعات شرکت‌های بورسی امکان‌پذیر است.

➤ به دلیل گستردگی و حجم آماری جامعه و وجود برخی ناهم‌هنگی‌ها میان اعضاء جامعه، شرایط زیر برای انتخاب نمونه آماری قرارداد شده‌اند

شرکت‌ها باید از ابتدای سال ۱۳۹۲ تا پایان سال ۱۳۹۸ در بورس حضور داشته باشند.

شرکت‌ها جزء هلدینگ، سرمایه‌گذاری، واسطه‌گری مالی، بانک، بیمه و لیزینگ نباشد.

شرکت‌ها در طول دوره زمانی پژوهش تغییر سال مالی نداده و سال مالی آن‌ها منتهی به اسفند ماه باشد.

شرکت‌ها در طول دوره زمانی پژوهش وقفه عملیاتی قابل ملاحظه‌ای نداشته باشند.

اطلاعات مورد نیاز شرکت‌ها به منظور استخراج داده‌ها در دسترس باشد.

با توجه به مطالب مطرح شده محدودیت‌های ذکر شده در نهایت از بین جامعه آماری به صورت حذف سیستماتیک ۱۵۰ شرکت به عنوان نمونه انتخاب گردید.

جدول ۱. غربال‌گری

تعداد	تعداد	شرح
۷۲۰		تعداد شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تا پایان سال ۱۳۹۸:
	۱۳۵	تعداد شرکت‌هایی که در قلمرو زمانی سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۸ فعال نبودند:
	۱۱۰	تعداد شرکت‌هایی که بعد از سال ۱۳۹۲ در بورس پذیرفته شدند:
	۶۲	تعداد شرکت‌هایی که جزء هلدینگ، سرمایه‌گذاری، واسطه‌گری مالی، بانک، بیمه و لیزینگ بودند:
	۷۷	تعداد شرکت‌هایی که در قلمرو زمانی پژوهش تغییر سال مالی دادند و یا سال مالی آن‌ها منتهی به اسفند نبود:
	۹۶	تعداد شرکت‌هایی که در قلمرو زمانی پژوهش توقف فعالیت داشتند:
	۹۰	تعداد شرکت‌هایی که در قلمرو زمانی پژوهش اطلاعات مالی آن‌ها در دسترس نبود:
(۵۷۰)		جمع شرکت‌های حذف شده:
۱۵۰		تعداد شرکت‌های نمونه پژوهش:

مدل آزمون و روش اندازه‌گیری متغیرها

برای آزمون فرضیه‌های یک و دو پژوهش از مدل رگرسیون چند متغیره شماره یک استفاده می‌شود.

مدل (۱)

$$FSR_{it} = \beta_0 + \beta_1 TM_{it} + \beta_2 (WPCA \times TM)_{it} + \beta_3 SIZE_{it} + \beta_4 LEV_{it} + \beta_5 BSIZE_{it} + \beta_6 BIND_{it} + \beta_7 ROA_{it} + \mu_{it}$$

که در مدل‌ها بالا با ترتیب:

$FSR_{i,t}$: تجدید ارائه گزارش‌های مالی شرکت i در سال t .

$TM_{i,t}$: معاملات با مدیران شرکت i در سال t .

$WPCA_{i,t}$: حضور زن‌ها در کمیته حسابرسی شرکت i در سال t .

$SIZE_{i,t}$: اندازه شرکت i در سال t .

$LEV_{i,t}$: اهرم مالی شرکت i در سال t .

$BSIZE_{i,t}$: اندازه هیئت مدیره شرکت i در سال t .

$BIND_{i,t}$: استقلال هیئت مدیره شرکت i در سال t .

$ROA_{i,t}$: بازده دارایی‌ها شرکت i در سال t .

β_0 : ضریب ثابت،

β_{1-7} : ضرایب متغیرها،

μ : خطای رگرسیون (باقی مانده مدل).

➤ **متغیر مستقل:**

✓ **معاملات با مدیران (TM)**

در این پژوهش از لگاریتم ارزش ریالی معاملات انجام شده با مدیران اصلی واحد تجاری یا خویشاوندان نزدیک به آن-ها (شامل خرید کالا و خدمات یا فروش کالا و خدمات) به عنوان معیاری جهت اندازه گیری معاملات با مدیران استفاده گردید. بر اساس استاندارد حسابداری شماره ۱۲، مدیران اصلی اشخاصی می باشند که به صورت موظف یا غیر موظف، اختیار و مسئولیت برنامه ریزی، کنترل و هدایت فعالیت های شرکت را به طور مستقیم یا غیر مستقیم بر عهده دارند. این مدیران شامل اعضای هیئت مدیره، مدیر عامل و مدیران ارشد اجرایی شرکت هستند. منظور از خویشاوندان نزدیک نیز خویشاوند نسبی و سببی طبقه اول تا سوم مدیران اصلی است که انتظار می رود در معاملات با واحد تجاری وی را تحت نفوذ قرار دهد.

➤ **متغیر تعدیلگر:**

✓ **حضور زن ها در کمیته حسابرسی (WPCA)**

در این پژوهش حضور زن ها در کمیته حسابرسی یک متغیر مصنوعی است. اگر در کمیته حسابرسی حداقل یک زن در کمیته حسابرسی حضور داشته باشد برای این متغیر عدد یک و در غیر این صورت، عدد صفر لحاظ می شود.

➤ **متغیر وابسته:**

✓ **تجدید ارائه گزارش های مالی (FSR)**

در این پژوهش تجدید ارائه گزارش های مالی یک متغیر مصنوعی است. اگر شرکت طی سال مالی، صورت های مالی را تجدید ارائه کرده باشد، عدد یک و در غیر این صورت، عدد صفر لحاظ می شود.

➤ **متغیرهای کنترلی:**

✓ **اندازه شرکت (SIZE)**

برای تعیین اندازه شرکت از معیارهای مختلفی مانند ارزش مجموع دارایی ها، مجموع فروش، تعداد کارکنان، ارزش بازار حقوق صاحبان سهام شرکت استفاده می شود. در این پژوهش به منظور اندازه گیری اندازه شرکت از لگاریتم دارایی های شرکت استفاده می شود. استفاده از لگاریتم برای از بین بردن حالت غیرخطی بودن داده های مربوط به اندازه شرکت می باشد. حالت غیرخطی داده ها به این دلیل به وجود می آید که ارزش دارایی های شرکت ها بسیار پراکنده است و استفاده از لگاریتم باعث تسهیل بررسی ها می شود.

$$SIZE = \log(\text{Total assets})$$

که در آن SIZE اندازه شرکت، Log لگاریتم و Total Assets کل دارایی ها می باشد.

✓ **اهرم مالی (LEV)**

این نسبت نشان می‌دهد که چه مقدار از دارایی‌های شرکت از طریق بدهی و استقراض و چه میزان از طریق سرمایه تأمین شده است. از جمع مقدار کل بدهی‌های شرکت تقسیم بر جمع کل دارایی‌های شرکت در سال مورد نظر بدست می‌آید.

$$LEV = \text{Total Debt} / \text{Total Assets}$$

که در آن LEV اهرم مالی، Total Debt کل بدهی‌ها و Total Assets کل دارایی‌ها می‌باشد.

✓ **اندازه هیئت مدیره (BSIZE)**

در این پژوهش برای اندازه‌گیری اندازه هیئت مدیره از مجموع تعداد مدیران (اعم از موظف و غیرموظف) که عضو هیئت مدیره هستند استفاده می‌شود.

✓ **استقلال هیئت مدیره (BIND)**

استقلال هیئت مدیره از تقسیم تعداد اعضای غیرموظف هیئت مدیره به کل اعضای موظف و غیرموظف هیئت مدیره به دست می‌آید.

✓ **بازده دارایی‌ها (ROA)**

در این پژوهش به منظور اندازه‌گیری عملکرد شرکت از بازده دارایی‌ها استفاده می‌شود که از حاصل تقسیم سود خالص بر مجموع دارایی‌ها قابل محاسبه است. این نسبت میزان کارایی مدیریت را در به کارگیری منابع موجود در جهت تحصیل سود را نشان می‌دهد. نسبت مزبور اغلب توسط سرمایه‌گذاران بالقوه، برای ارزیابی مدیریت شرکت استفاده می‌شود.

$$ROA = \text{Net Profit} / \text{Total assets}$$

که در آن ROA بازده دارایی‌ها، Net Profit سود خالص، Total assets کل دارایی‌ها می‌باشد.

یافته‌ها**یافته‌های توصیفی**

در این بخش آمار توصیفی متغیرهای مورد استفاده در پژوهش بررسی می‌شود که در جدول شماره ۲ ارائه شده است. مقادیر مزبور تنها شمایی کلی از وضعیت توزیع داده‌های پژوهش ارائه می‌کنند. اصلی‌ترین شاخص مرکزی، میانگین است که نشان دهنده نقطه تعادل و مرکز ثقل توزیع است و شاخص خوبی برای نشان دادن مرکزیت داده‌هاست. همان‌طور که در جدول شماره ۱ نشان داده شده است میانگین متغیر تجدید ارائه گزارش‌های مالی شرکت‌های مورد بررسی طی سال‌های مورد آزمون ۰,۳۲ بوده است و به صورت کیفی نیز به این معناست که از ۱۰۵۰ سال شرکت مورد بررسی تعداد ۳۴۲ مورد تجدید ارائه گزارش‌های مالی داشتند. میانگین متغیر حضور زن‌ها در کمیته حسابرسی شرکت‌های مورد بررسی طی سال‌های مورد آزمون ۰,۴۶ بوده است و به صورت کیفی نیز به این معناست که از ۱۰۵۰

سال شرکت مورد بررسی تعداد ۳۲۶ مورد زن ها در کمیته حسابرسی حضور داشتند. انحراف معیار نیز نشان دهنده‌ی میزان تغییرات مجذور داده‌های متغیر وابسته حول میانگین است و هر چه کمتر باشد، نشان از توزیع نرمال داده‌های مربوط به آن متغیر دارد. سایر متغیرها نیز به همین صورت قابل تفسیر هستند در بین متغیرهای پژوهش، اهرم مالی و اندازه شرکت به ترتیب دارای کمترین (۰,۱۷) و بیشترین (۰,۶۷۰) میزان پراکندگی می‌باشند. تجزیه و تحلیل برای سایر متغیرها به صورت مشابه می‌باشد.

جدول ۲. نتایج مربوط به آماره توصیفی پژوهش

متغیر کمی	تعداد	میانگین	میانه	انحراف معیار	کوچکترین داده	بزرگترین داده
تجدید ارائه گزارش های مالی	۱۰۵۰	۰,۳۲	۰,۰۰	۰,۴۶	۰,۰۰	۱,۰۰
معاملات با مدیران	۱۰۵۰	۱,۸۳	۱,۸۰	۰,۲۸	۱,۱۱	۲,۸۰
حضور زن ها در کمیته حسابرسی	۱۰۵۰	۰,۳۱	۰,۰۰	۰,۴۶	۰,۰۰	۱,۰۰
اندازه شرکت	۱۰۵۰	۵,۹۷	۵,۹۹	۰,۶۷۰	۴,۰۱	۸,۱۲
اهرم مالی	۱۰۵۰	۰,۵۹	۰,۶۴	۰,۱۷	۰,۱۰	۰,۷۹
اندازه هیئت مدیره	۱۰۵۰	۵,۱۳	۵,۰۰	۰,۵۰	۵,۰۰	۹,۰۰
استقلال هیئت مدیره	۱۰۵۰	۰,۵۱	۰,۵۷	۰,۲۰	۰,۰۰	۱,۰۰
بازده دارایی‌ها	۱۰۵۰	۰,۱۱	۰,۰۸	۰,۱۹	- ۰,۴۵	۱,۱۴
متغیرهای کیفی	تعداد صفر		تعداد یک			
تجدید ارائه گزارش های مالی	۷۰۸				۳۴۲	
حضور زن ها در کمیته حسابرسی	۷۲۴				۳۲۶	

ماخذ: محاسبات پژوهشگر

آمار استنباطی

در این پژوهش، به منظور بررسی تاثیر حضور زن ها در کمیته حسابرسی بر رابطه بین معاملات با مدیران و تجدید ارائه گزارش های مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، متغیرهای مستقل و وابسته از دو جنبه متفاوت مورد بررسی قرار می‌گیرند. از یک سو، این متغیرها در میان شرکت‌های مختلف و از سوی دیگر، در دوره زمانی ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۸ آزمون می‌شوند؛ بنابراین، در این بررسی، از تجزیه و تحلیل داده‌های ترکیبی استفاده شده است. روش مزبور در عین افزایش قدرت آماری ضرایب، باعث می‌شود هم خطی بین متغیرها کاهش یافته و به واسطه افزایش درجه آزادی، برآوردی کاراتر انجام شود. به این منظور ابتدا متغیرها با استفاده از داده‌های جمع آوری شده برای هر یک از شرکت‌ها و هر یک از سال‌های مورد مطالعه محاسبه شدند. همه عملیات تلخیص با استفاده از نرم افزار صفحه گسترده

اکسل انجام شد؛ سپس با استفاده از نرم افزار اویوز اقدام به آزمون فرضیه‌ها گردید. محقق پیش از آزمون فرضیه‌ها به منظور اطمینان از برقراری پیش فرض استفاده از مدل رگرسیونی و نیز اطمینان از قابل اتکا بودن نتایج، شرایط استفاده از رگرسیون خطی را مورد بررسی قرار می دهد. شرایط استفاده از مدل رگرسیون خطی به صورت زیر است این آزمون‌ها در ادامه تشریح می گردند.

۱. واریانس خطاها ثابت باشد.
۲. بین خطاهای مدل همبستگی وجود نداشته باشد.
۳. متغیر وابسته دارای توزیع نرمال باشد.
۴. بین متغیرهای مستقل و کنترلی مشکل هم خطی وجود نداشته باشد.
۵. پایایی متغیرهای پژوهش.

بررسی واریانس باقیمانده‌ها یا خطاها

یکی از موضوعات مهمی که در اقتصاد سنجی به آن برخورد می کنیم موضوع ناهمسانی واریانس است. ناهمسانی واریانس به این معناست که در تخمین مدل رگرسیون مقادیر جملات خطا دارای واریانس‌های نابرابر هستند. نتایج حاصل از آزمون همسانی واریانس باقی مانده‌های مدل‌های پژوهش با استفاده از آزمون‌های بروش پاگان، هاروی، ارج و آزمون گلجسر در جدول شماره ۳ قابل مشاهده است.

جدول ۳. نتایج آزمون همسانی واریانس باقیمانده‌های مدل رگرسیون

نتیجه	آزمون بروش - پاگان		
همسانی واریانس (OLS)	۱,۳۹	آماره F	مدل
	۰,۲۰	p.v	۱

مأخذ: محاسبات پژوهشگر

با توجه به اینکه سطح خطای آزمون بروش پاگان، برای برآورد الگوهای رگرسیون خطی پژوهش بیشتر از پنج درصد، از روش حداقل مربعات معمولی (OLS) استفاده می شود. این روش دارای ویژگی‌های مطلوب آماری مانند بهترین برآورد کننده خطی بدون تورش است.

بررسی مشکل هم خطی

یکی از برای بررسی مشکل هم خطی چندگانه در داده‌های مورد مطالعه در این پژوهش از عامل تورم واریانس استفاده شده است. زمانی که عامل تورم واریانس کوچکتر از ۱۰ باشد، نشان دهنده عدم هم خطی در داده‌ها است. جدول

شماره ۴ نشان می دهد که برای مدل پژوهش میزان عامل تورم واریانس برای کلیه متغیرهای پژوهش کمتر از ۱۰ است؛ بنابراین، مشکل هم خطی میان متغیرها در مدل یک و دو پژوهش وجود ندارد.

جدول ۴. نتایج حاصل از بررسی هم خطی بین متغیرها

متغیر	تورم واریانس
معاملات با مدیران	۱,۰۷
معاملات با مدیران حضور زن ها در کمیته حسابرسی	۱,۰۰
اندازه شرکت	۱,۰۲
اهرم مالی	۱,۰۳
اندازه هیئت مدیره	۱,۰۱
استقلال هیئت مدیره	۱,۰۱
بازده دارایی ها	۱,۰۶

مأخذ: محاسبات پژوهشگر

پایایی متغیرهای پژوهش

قبل از تجزیه و تحلیل و آزمون فرضیه ها بایستی پایایی متغیرهای پژوهش مورد بررسی قرار گیرد. پایایی متغیرهای پژوهش به این معنا است که میانگین و واریانس متغیرهای پژوهش بین سال های مختلف ثابت بوده است. در نتیجه استفاده از این متغیرها در مدل، باعث بوجود آمدن رگرسیون کاذب نمی شود. وجود متغیرهای ناپایا در مدل سبب می شود تا آزمون های تی استیودنت و فیشر از اعتبار لازم برخوردار نباشند و کمیت های بحرانی ارائه شده توسط توزیع های مذکور، مقادیر صحیحی برای انجام آزمون های آماری نباشند از آزمون پایایی با استفاده از روش های آزمون لوین، لین و چو (۲۰۰۲) انجام شده است. نتایج آزمون پایایی متغیرها نشان می دهد که سطح خطای تمامی متغیرها کمتر از ۵٪ درصد بوده و متغیرهای پژوهش پایا می باشند؛ بنابراین، فرضیه صفر مبنی بر ریشه واحد داشتن متغیرها رد می شود؛ و استفاده از متغیرها در برآورد مدل های پژوهش، منجر به رگرسیون کاذب نمی شود.

جدول ۵. نتایج حاصل آزمون پایایی

متغیر	لوین، لین و چو	آماره	سطح معناداری
معاملات با مدیران		-۹,۰۹	۰,۰۰
معاملات با مدیران حضور زن ها در کمیته حسابرسی		-۲۱۶,۶	۰,۰۰
اندازه شرکت		-۲۵,۰۹	۰,۰۰
اهرم مالی		-۲۹,۶۷	۰,۰۰
اندازه هیئت مدیره		-۶,۵۵	۰,۰۰
استقلال هیئت مدیره		-۱۶,۸۰	۰,۰۰
بازده دارایی ها		-۱۵,۹۵	۰,۰۰

مأخذ: محاسبات پژوهشگر

تخمین مدل پژوهش

فرضیه پژوهش در سطح داده‌های ترکیبی مورد آزمون قرار می‌گیرد؛ اما قبل از تخمین مدل لازم است که روش تخمین (تلفیقی یا تابلویی) مشخص شود. برای انتخاب روش مناسب برای تخمین مدل از آزمون F لیمر (آزمون چاو) استفاده شده است. اگر سطح خطای آزمون چاو بزرگ‌تر از ۵ درصد باشد، از روش داده‌های تلفیقی و در غیر این صورت از روش داده‌های تابلویی استفاده می‌شود. با توجه به جدول ۶ برای تخمین مدل پژوهش، با توجه به اینکه سطح خطای آزمون F لیمر بیشتر از ۵ درصد است از روش "داده‌های تلفیقی" استفاده می‌شود.

جدول ۶. نتایج آزمون انتخاب مدل

مدل	نوع آزمون	آماره آزمون	سطح معناداری	نتیجه آزمون
۱	آزمون چاو	۰,۸۷	۰,۴۲	داده‌های تلفیقی

مأخذ: محاسبات پژوهشگر

آزمون مدل پژوهش

نتایج آزمون معناداری مدل یک پژوهش برای سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۸ به صورت تحلیل ترکیبی داده‌ها به شرح جدول شماره ۷ می‌باشد. با توجه به اینکه متغیر وابسته یک متغیر دو وجهی صفر و یک است از رگرسیون لجستیک جهت آزمون فرضیه پژوهش استفاده می‌شود. پیش از بررسی مدل، لازم است نکویی مدل برازش شده ارزیابی گردد. در رگرسیون لاجیت با رویکرد تلفیقی دو معیار برای بررسی نکویی برازش استفاده می‌شود که مهمترین آن‌ها LR است. این معیار مانند آماره F رگرسیون معمولی عمل می‌کند. مقدار X^2 مربوط به این آماره با درجه آزادی هفت، برابر

۸۱,۳۹ است و احتمال مربوط به آن صفر است. بنابراین، فرص عدم معناداری مدل رد می شود و مدل معنادار و قابل تکیه است. معیار دیگری که برای ارزیابی به کار می رود نسبت راستمایی یا Log likelihood است. مقدار این آماره منفی است و هر چه قدر مطلق آن بزرگتر باشد، حاکی از مناسب بودن مدل است. مقدار به دست آمده برای این مدل عدد ۶۶۲,۶- و بیش از ۵- است؛ بنابراین، بر این اساس نیز مدل معنادار و قابل اعتماد است. ضریب تعیین معیاری است که قوت رابطه‌ی متغیر مستقل و متغیر وابسته را تشریح می کند؛ در واقع، مقدار این ضرایب مشخص کننده آن است که چند درصد از تغییرات متغیر وابسته را متغیر مستقل توضیح می دهد. در آنالیز رگرسیون لجیستیک، ضریب تعیین مک فادن تقریباً همان نقش ضریب تعیین تعدیل شده در مدل رگرسیون خطی را ایفا می کند. با توجه به ضریب تعیین مک فادن مدل برازش شده، می توان ادعا کرد که حدود ۶۳٪ از تغییرات متغیر وابسته توسط متغیرهای مستقل و کنترلی مدل توضیح داده شده است.

جدول شماره ۷. نتایج آزمون رگرسیون مدل پژوهش

SIG	WALD	ضرایب		شرح
۰,۰۰	۳,۷۲	۰,۲۳	β_1	معاملات با مدیران
۰,۰۰	- ۲,۹۲	- ۰,۰۲	β_2	معاملات با مدیران حضور زن ها در کمیته حسابرسی
۰,۰۱	- ۲,۵۹	- ۰,۱۴	β_3	اندازه شرکت
۰,۰۰	۴,۱۲	۰,۰۹	β_4	اهرم مالی
۰,۰۰	- ۳,۲۹	- ۰,۰۸	β_5	اندازه هیئت مدیره
۰,۰۰	- ۳,۲۳	- ۰,۰۷	β_6	استقلال هیئت مدیره
۰,۰۰	۲,۸۰	۰,۱۲	β_7	بازده دارایی ها
۰,۰۰	۴,۷۶	۰,۸۰	C	ضریب ثابت
۰,۶۳	ضریب تعیین مک فادن			
۸۱,۳۹	LR $\chi^2(7)$			
۰,۰۰۰	LR p.v			
-۶۶۲,۶	نسبت راستمایی			

مأخذ: محاسبات پژوهشگر

فرضیه یک: معاملات با مدیران بر تجدید ارائه گزارش های مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تأثیر معناداری دارد.

در این فرضیه متغیر وابسته، معاملات با مدیران و متغیر مستقل تجدید ارائه گزارش های مالی است. آزمون معنادار بودن ضرایب همان چیزی است که پژوهشگر بدنبال آن می باشد. در واقع این آزمون علاوه بر تعیین معناداری ضرایب، جهت اثر آن ضرایب بر متغیر وابسته را نیز تعیین می کند. آماره ی مربوط برای تعیین معناداری ضرایب، آماره ی والد می باشد. نتایج آزمون مدل پژوهش و آماره ی والد و سطح خطا مزبور به فرضیه ی پژوهش نشان داده شده است. نتایج این جدول بیان می کند که مقدار آماره ی والد و سطح خطا برای متغیر فرضیه ی پژوهش، یعنی معاملات با مدیران به ترتیب ۳,۷۲ و ۰,۰۰ می باشد. با توجه به این که سطح خطای در نظر گرفته شده برای این پژوهش ۵ درصد بوده است، بنابراین متغیر معاملات با مدیران بر تجدید ارائه گزارش های مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تأثیر معناداری داشته و فرضیه ی یک پژوهش در سطح اطمینان ۹۵ درصد مورد تایید قرار می گیرد. ضریب متغیر مستقل یعنی معاملات با مدیران (۰,۲۳) مثبت می باشد. این بدین مفهوم است که معاملات با مدیران بر تجدید ارائه گزارش های مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تأثیر مثبت معناداری دارد.

فرضیه ۲: حضور زن ها در کمیته حسابرسی بر رابطه بین معاملات با مدیران و تجدید ارائه گزارش های مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تأثیر معناداری دارد.

برای تایید یا رد این فرضیه ابتدا به ضریب معاملات با مدیران شرکت در فرضیه یک توجه می کنیم. همانطور که مشخص است ضریب معاملات با مدیران سالانه شرکت ۰,۲۳ و در سطح اطمینان ۹۵٪ نیز معنادار است و معاملات با مدیران شرکت باعث افزایش تجدید ارائه گزارش های مالی می شود که این موضوع نیز در فرضیه اول نیز تایید شده بود. حال در مرحله بعد ضریب متغیر (حضور زن ها در کمیته حسابرسی $\times$ معاملات با مدیران) مورد بررسی قرار می دهیم؛ این ضریب ۰,۰۲- بوده و آماره تی والد و سطح معناداری آن نیز به ترتیب ۲,۹۲- و ۰,۰۰ بوده است که نشان از تایید فرضیه در سطح اطمینان ۹۵٪ است. در واقع زمانی که متغیر حضور زن ها در کمیته حسابرسی شرکت زمانی که در معاملات با مدیران ضرب می شود ضریب از ۰,۲۳ به ۰,۰۲- تغییر پیدا می کند؛ بنابراین حضور زن ها در کمیته حسابرسی موجب منفی شدن رابطه مثبت بین معاملات با مدیران و تجدید ارائه گزارش های مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می شود.

نتیجه گیری

تصمیم گیرندگان در بازارهای مالی نیازمند اطلاعات گوناگونی می باشند تا بتوانند با استفاده از آن اطلاعات، بهینه ترین تصمیم را اتخاذ نمایند. اتخاذ تصمیم بهینه و صحیح کارایی بازارهای مالی (تخصیص درست و به جای منابع) را در پی خواهد داشت که خود منجر به تحقق اهداف اقتصادی و اجتماعی خواهد گردید. از مهم ترین این تصمیم گیرندگان، سرمایه گذاران و اعتبار دهندگان می باشند. تجزیه و تحلیل اطلاعات مندرج در صورت های مالی موجب افزایش درک

و فهم سرمایه گذاران و اعتبار دهندگان از اطلاعات می شود. در نتیجه تصمیمات اقتصادی به شکل کاراتر گرفته شده که خود موجب نیل به هدف عالی اقتصادی کشور یعنی تخصیص بهینه منابع می شود. در فرضیه یک تاثیر معاملات با مدیران بر تجدید ارائه گزارش های مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران مورد توجه و بررسی قرار گرفت. نتایج حاصل از آزمون فرضیه یک پژوهش نشان می دهد که معاملات با مدیران بر تجدید ارائه گزارش های مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تاثیر مثبت معناداری دارد، این بدان معناست که با افزایش معاملات با مدیران تجدید ارائه گزارش های مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران افزایش پیدا می کند. در نتیجه فرضیه یک پژوهش در سطح ۹۵ درصد اطمینان تائید می شود. نتایج حاصل از این فرضیه پژوهش، با نتایج پژوهش چانگ و همکاران (۲۰۲۰) همراستا است. چانگ و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهشی تاثیر معاملات با مدیران بر تجدید ارائه گزارش های مالی شرکت ها را با استفاده از اطلاعات ۱۸۰ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار چین طی سال های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۸ مورد بررسی قرار داد. نتایج حاصل از آزمون فرضیه های پژوهش آن ها نیز نشان داد معاملات با مدیران بر تجدید ارائه گزارش های مالی شرکت ها تاثیر مثبت معناداری دارد. نتایج این فرضیه با توجه به تئوری نمایندگی قابل تبیین است. بر اساس فرضیه جدایی مالکیت از مدیریت و فرضیه تضاد منافع بین مدیران و سرمایه گذاران، معاملات با مدیران می تواند منجر به از دست رفتن ثروت سرمایه گذاران گردد؛ زیرا در برخی موارد هدف از انجام معاملات با مدیران آن است که مدیران شرکت ها در قالب چنین معاملاتی دارایی های شرکت را به نفع خود از شرکت خارج گردانند؛ مدیران در چنین شرایطی برای سرپوش گذاشتن بر اقدامات صورت گرفته، برخی اقلام قابل تغییر در صورت های مالی (برای مثال اقلام تعهدی اختیاری) را به صورت ساختگی سود را دستکاری می نمایند تا سرمایه گذاران گمراه گردند. از این رو در چنین شرایطی احتمال تجدید ارائه گزارش های مالی توسط حسابرسان افزایش پیدا می کند. در فرضیه دو تاثیر حضور زن ها در کمیته حسابرسی بر رابطه بین معاملات با مدیران و تجدید ارائه گزارش های مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران مورد توجه و بررسی قرار گرفت. نتایج حاصل از آزمون فرضیه دو پژوهش نشان می دهد که حضور زن ها در کمیته حسابرسی بر رابطه بین معاملات با مدیران و تجدید ارائه گزارش های مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تاثیر کاهشی و منفی معناداری دارد، این بدان معناست که حضور زن ها در کمیته حسابرسی موجب منفی شدن رابطه مثبت بین معاملات با مدیران و تجدید ارائه گزارش های مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می شود. در نتیجه فرضیه دو پژوهش در سطح ۹۵ درصد اطمینان تائید می شود. **تاکنون به صورت تجربی تاثیر حضور زن ها در کمیته حسابرسی بر رابطه بین معاملات با مدیران و تجدید ارائه گزارش های مالی در پژوهشی بررسی نشد،** لیکن نتایج حاصل از این فرضیه پژوهش، با نتایج پژوهش توماس و همکاران (۲۰۲۱) همراستا است. توماس و همکاران (۲۰۲۱) تاثیر حضور زن ها در کمیته حسابرسی بر تجدید ارائه گزارش های مالی شرکت ها با استفاده از اطلاعات صورت های مالی ۲۵۰ شرکت از شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار آمریکا طی سال های ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۹

بررسی کرد. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش نشان داد حضور زن‌ها در کمیته حسابرسی بر تجدید ارائه گزارش‌های مالی شرکت‌های آمریکایی تأثیر منفی معناداری دارد. به اعتقاد وی زن‌ها در کمیته حسابرسی، نقش فعال‌تر و دقیق‌تری دارند و در وظیفه خود بیشتر تلاش می‌نمایند. به همین دلیل نظارت کنترلی زن‌ها در کمیته حسابرسی منجر به کاهش تجدید ارائه گزارش‌های مالی می‌شود. با توجه به تأثیر مثبت معاملات با مدیران بر تجدید ارائه گزارش‌های مالی شرکت‌ها که نشان از تشدید مشکلات نمایندگی در این گونه معاملات است، به تحلیل گران و سرمایه‌گذارانی که نگران پیامدهای منفی تجدید ارائه گزارش‌های مالی ناشی از معاملات با مدیران در شرکت‌ها هستند، پیشنهاد می‌شود که در تجزیه و تحلیل اطلاعات صورت‌های مالی، به نقش تأثیرگذار معاملات با مدیران در تصمیم‌گیری‌های خود توجه ویژه‌ای داشته باشند زیرا احتمال بروز رفتار فرصت طلبانه مدیران از طریق انجام معاملات با مدیران زیاد است و همین امر احتمال تضییع منافع سرمایه‌گذاران را افزایش می‌دهد. با توجه به نتایج پژوهش به تدوین کنندگان استانداردهای حسابداری و همچنین سازمان بورس اوراق بهادار پیشنهاد می‌شود که قوانین و الزاماتی را فراهم آورند که شرکت‌ها معاملات با مدیران را به صورت جداگانه از مجموع معاملات مدیریتی افشاء نمایند تا ارکان نظارتی شرکت‌ها بتوانند با نظارت بیشتر و بهتر بر چنین معاملاتی از منافع سرمایه‌گذاران محافظت نمایند. با توجه به تأثیر کاهشی حضور زن‌ها در کمیته حسابرسی بر رابطه بین معاملات با مدیران و تجدید ارائه گزارش‌های مالی، به هیئت مدیره شرکت‌ها پیشنهاد می‌شود در زمان انتخاب اعضای کمیته حسابرسی، حد الامکان از حضور یک زن در ساختار کمیته حسابرسی استفاده نمایند تا از این طریق احتمال تجدید ارائه گزارش‌های مالی را کاهش دهند. پژوهش‌های مالی غالباً جزء پژوهش‌های پس از رخداد است. از این رو، در زمان وقوع متغیرها، پژوهشگر حاضر نبوده است و به این علت باید گفت کنترل متغیرها میسر نیست. لذا اگر مشکلاتی در داده‌ها بوجود آید، قابل کنترل نیست. یافته‌های پژوهش با توجه به دسترسی داده‌ها در مورد شرکت‌های نمونه انجام گردیده است، لذا در مورد تعمیم یافته‌ها به سایر شرکت‌ها بایستی جانب احتیاط را رعایت نمود. اثرات ناشی از تفاوت در روش‌های حسابداری اندازه‌گیری و گزارش رویدادهای مالی ممکن است بر نتایج اثر گذارد و تعدیلی از این بابت صورت نگرفته است.

منابع

- اعتمادی، حسین، معصومه صالحی‌راد، (۱۳۹۰)، "بررسی نقش چرخه‌ی عمر در رابطه‌ی بین اشخاص وابسته و عمل کرد شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، فصلنامه‌ی نظریه‌های نوین حسابداری، شماره دوم، ص ۲-۲۴.
- افلاطونی، عباس. (۱۳۹۷). اقتصادسنجی در پژوهش‌های مالی و حسابداری با نرم‌افزار EViews، انتشارات ترمه.
- بادآور نهندی، یونس؛ تقی‌زاده خانقاه، وحید. (۱۳۹۷). "تأثیر ارتباطات سیاسی بر سرمایه‌گذاری بیشتر از حد و عملکرد شرکت". بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، دوره ۲۵، شماره ۲، صص ۱۸۱-۱۹۸.
- بنافی، محمد، غیوری مقدم، علی، محمد مهدی دانا، (۱۳۹۴)، "بررسی تأثیر معاملات مدیریتی بر هزینه‌های نمایندگی"، مطالعات تجربی حسابداری مالی، دوره ۱۲، شماره ۴۵، صص ۱۱۵-۱۳۴.

- جزنی، نسرین، (۱۳۷۸). بررسی مشارکت زن ها در عرصه های مختلف اقتصادی: «سقف شیشه ای: مانع رشد زن ها»، سازمان مدیریت صنعتی، مجله تدبیر، شماره ۹۵، ص ۷۰.
- حسینی، محمد (۱۳۹۸)، بررسی رابطه بین معاملات مدیریتی و عملکرد مالی شرکت ها، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، اراک.
- دارابی، رویا و محمود داود خانی، (۱۳۹۴)، "تاثیر معاملات مدیریتی بر ارزش شرکت". پژوهشهای حسابداری مالی و حسابرسی، دوره ۷، شماره ۲۸، صص ۱۳۱-۱۵۲.
- دیانتی دیلمی، زهرا. (۱۳۹۹). روش پژوهش در حسابداری راهنمای عملی برای نگارش پایان نامه و مقاله، ناشر: عدالت نوین.
- رحیمیان، نظام الدین، فرزین رضایی، محمد امین حاجی فتحعلی، (۱۳۹۱)، "بررسی رابطه ی بین ساختار مالکیت و کیفیت سود با تأکید بر نقش معاملات مدیریتی"، پایان نامه ی کارشناسی ارشد، دانشکده ی حسابداری و مدیریت رجاء، پژوهش گاه علوم و فناوری اطلاعات ایران.
- رضا زاده، جواد؛ عبدی، مصطفی و مهدی کاظمی (۱۳۹۶)، ویژگی های کمیته حسابرسی و تجدید ارائه گزارش های مالی، پژوهش های حسابداری مالی، شماره ۳۳، صص ۱-۱۶.
- زارعی، علیرضا، قاسمی، معصومه. (۱۳۹۷). اثر ویژگی های کمیته حسابرسی بر کیفیت گزارشگری مالی. بررسی های حسابداری، ۳(۱۲)، ۴۳-۶۴.
- سازمان بورس و اوراق بهادار (۱۳۹۱). منشور کمیته حسابرسی، قابل دریافت از: www.seo.ir
- سپاسی، سحر و لیلا عبدلی (۱۳۹۵)، تأثیرات حضور زن ها در هیئت مدیره بر ارزش شرکت و عملکرد مالی، پژوهش های حسابداری مالی و حسابرسی، شماره ۲۹، صص ۵۸-۳۹.
- سریخانی، نصیبه و الهه برزگر (۱۳۹۵) بررسی رابطه کیفیت حسابرسی و تجدید ارائه گزارش های مالی ناشی از مدیریت سود و مدیریت جریان نقد در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مالی، شماره ۹، صص ۱۰۳-۱۳۱.
- صلاح، ابراهیم؛ خداپناه، مسعود و مریم کریمی کندوله (۱۳۹۹). تحلیل روش های پیشرفته با استفاده از نرم افزار Eviews 10، انتشارات سیمای دانش.
- ظفری، مجید. (۱۳۹۶)، بررسی تاثیر حاکمیت شرکتی بر عملکرد شرکت ها، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک.
- ظفری، محسن (۱۳۹۶) بررسی تاثیر جنسیت اعضای هیئت مدیره بر مدیریت سود شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج.
- عباس زاده، محمدرضا، رجبعلی زاده، جواد و مصطفی قناد. (۱۳۹۸). ارتباطات سیاسی، معاملات مدیریتی و مدیریت سود در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. مطالعات تجربی حسابداری مالی، ۱۶ (۶۳): ۱۲۹-۱۵۵.
- عباسی نژاد، حسین. (۱۳۹۷). کتاب اقتصادسنجی - مبانی و روشها. انتشارات عدالت نوین.
- قدس مفیدی، اقبال. (۱۳۹۸). بررسی تأثیر کمیته حسابرسی بر کاهش تحریفات مالی با تأکید بر تخصص حسابرس در صنعت. چشم انداز حسابداری و مدیریت، شماره ۲، صص ۶۸-۸۴.

کامران پور، سعید (۱۳۹۸). اقتصادسنجی مالی کاربردی با استفاده از ایویوز، انتشارات نور علم.
 کامیابی، یحیی؛ بوژمهرانی، احسان؛ نادری پلنگی، فاضل. (۱۳۹۲). "خطای پیش بینی سود، معاملات مدیریتی و نسبت
 اعضای غیرموظف هیات مدیره". مطالعات تجربی حسابداری مالی، دوره ۱۱، شماره ۴۳، صص ۱۳۱-۱۵۱.
 کمیته فنی سازمان حسابرسی، (۱۳۸۶)، "اصول و ضوابط حسابداری و حسابرسی"، استانداردهای حسابداری، انتشارات
 سازمان حسابرسی.

کمیته فنی سازمان حسابرسی، (۱۳۸۶)، اصول و ضوابط حسابداری و حسابرسی، استانداردهای حسابداری، انتشارات
 سازمان حسابرسی.

گرگانلی دوجی، جمادوردی و فهیمه رجب پور، (۱۳۹۳) ارتباط بین حضور زن ها در هیئت مدیره با عملکرد مالی و
 ریسک سهام شرکت ها (مطالعه موردی در شرکت های پذیرفته در بورس اوراق بهادار تهران)، اولین کنفرانس ملی
 جایگاه مدیریت و حسابداری در دنیای نوین کسب و کار، اقتصاد و فرهنگ، علی آباد کتول، دانشگاه آزاد اسلامی
 واحد علی آباد کتول، [https://www.civilica.com/Paper-NATIONCONF01-](https://www.civilica.com/Paper-NATIONCONF01-NATIONCONF01_108.html)

[NATIONCONF01_108.html](https://www.civilica.com/Paper-NATIONCONF01-NATIONCONF01_108.html)

محمدی، علی، نیکوئی، علی و سردار اسمعیل زاده، (۱۳۹۷)، "تأثیر معاملات با اشخاص وابسته بر دستکاری فعالیت های
 واقعی، با تأکید بر نقش نظارتی راهبری شرکتی". پژوهشنامه اقتصاد و کسب و کار، دوره ۹، شماره ۱۸، صص ۴۱-۵۵.
 نفر، فهیمه، (۱۳۹۶)، بررسی تاثیر تنوع جنسیتی در هیات مدیره بر ریسک شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق
 بهادار تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، شاهرود.

نیکبخت، محمدرضا. (۱۳۹۹). روش پژوهش در حسابداری (راهنمای عملی برای نگارش پایان نامه و مقاله). انتشارات
 عدالت نوین.

نیکبخت، محمدرضا و افسانه رفیعی (۱۳۹۱). "تدوین الگوی عوامل مؤثر بر تجدید ارائه گزارش های مالی در ایران"،
 مجله دانش حسابداری، شماره ۹، صص ۱۹۷-۱۶۷.

وقفی، سیدحسام، سلمانیان، مریم، مانیان، فرزاد و علی فیاض، (۱۳۹۷)، "بررسی رابطه بین معاملات مدیریتی باکیفیت
 افشا، مدیریت سود و سودآوری در شرکت های بورس اوراق بهادار تهران"، پژوهش های تجربی حسابداری، دوره ۴،
 شماره ۷، صص ۷۱-۹۴.

یوسفی، وحید و مهدی خلیل پور (۱۳۹۵) بررسی تأثیر تخصص مالی و استقلال کمیته حسابرسی بر مدیریت سود
 شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، دومین کنفرانس بین المللی حسابداری، اقتصاد و مدیریت مالی،

http://www.civilica.com/Paper-AEFMC02-AEFMC02_069.html

Abdoli, M., Ghorbani, A., & Eskandari, M. (2014). Earnings Management with Restatement income Statement; TSE Corporation. Journal of Educational and Management Studies, 4 (2): 224-227.

Abdul Rasheed, P., Mallikarjunappa, T., & Thomachan, K. (2019). Promoter Ownership, Related Party Transactions and Firm Performance: A Study Among Select Companies in India. FIIB Business Review, 8(3): 205-217.

Akhigbe, A; Kudla, R. J; and J. Madura (2005). "Why are some corporate earnings restatements more damaging", Applied Financial Economics, Vol. 15, pp. 327-336.

AlMatrooshi, S., Al-Sartawi, A., Sanad, Z. (2016). Do audit committee characteristics of Bahraini listed companies have an effect on the level of internet financial reporting?

- Corporate Ownership and Control Journal, 13(2), 130-146.
<https://doi.org/10.22495/cocv13i3p12>.
- Arslan, M., Zaman, R., Malik, K., Mehmood, A. (2018). Impact of CEO Duality and Audit Committee on Firm Performance: A Study of Oil & Gas Listed Firms of Pakistan. Research Journal of Finance and Accounting, 5, 151-156.
- Bouaïne, W., & Hrichi, Y. (2020). Impact of Audit Committee Adoption and its Characteristics on Financial Performance: Evidence from 100 French Companies, Accounting and Finance Research, Vol. 8, No. 1, PP. 92-102.
- Boumosleh, A., & Cline, B., (2019), "CEO Power, Top Management Turnover, Firm Performance", Journal of Financial and Quantitative Analysis, forthcoming.
- Chang, C., Zho, N., & Lio, Z. (2020). Management Transactions and Financial Statement Restatements, Journal of Financial Economics 88 (3): 430 -465.
- Chen, J., & Xiao, X., (2011), "Related party transactions as a source of earnings management", Journal Applied Financial Economics, Volume. 21, No. 3, PP.165-181.
- Chien, C.Y., Hsu, C. S. (2010). "The Role of Corporate Governance in Related Party Transactions", National Yunlin University.
- Cook, S. (1977). "Power in top management teams: dimensions, measurement, and validation". Academy of Management Journal, 35(3), 505-538. <http://dx.doi.org/10.2307/256485>
- Corlacia, a. and Tudor, a. (2011). Related Party Transaction Overview. Annales Universitaires Series Oeconomica, 13(2): 248-241.
- Corlacia, A., & Tudor, A., (2011), "Related Party Transaction Overview", Annales Universitaires Series Oeconomica, Volume. 13, No. 2, PP. 248-241.
- Cross, M. B; Robinson, E. L; Salhus, K. J; Zapralka, J. A; and W. C. Pickering (2014). "Restatement of Financial Statement: Selected Legal and Accounting Issues", Washington, DC.
- Dalton, N., Chen, b, V., & Verner, M., (2010). "Do female in top management affect firm performance". www.ssrn. Com
- Dao, M., Huang, H.-W. & Zhu, J. (2013). The effects of audit committee members' age and additional directorships on the cost of equity capital in the USA. European Accounting Review, 22, 607-643. <https://doi.org/10.1080/09638180.2012.739823>.
- Efendi, J; Strivastava, A; and E. P. Swanson (2017). "Why do corporate managers misstate financial statements? The role of option compensation and other factors", Journal of Financial Economics, Vol. 85, pp. 667-708.
- El-Helaly, M., Georgiou, I., & Alan, L., (2018), "The Interplay between Related Party Transactions and Earnings Management: The role of Audit Quality", Journal of International Accounting, Auditing and Taxation, Volume. 32, No. 1, PP. 47-60.
- El-Helaly, M., (2016), "Related party transactions and accounting quality in Greece", International Journal of Accounting and Information Management, Volume. 24, No. 4, PP. 375-390.
- Frieder, L. and D. Shanthikumar (2018). "After a restatement: Long run market and investor response", Working Paper, Available at SSRN: http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1266367. Available online 11 September 2008.
- Gertsen. F; Van Riel C; and G. Berens (2006). "Avoiding reputation damages in financial restatements", Long Range Planning, Vol. 39, No. 3, pp. 429-456.
- Goldman, E., Rocholl, J., & So, J. (2009). "Do politically connected boards affect firm value?". The Review of Financial Studies, 22(6), 2331-2360.
- Gordan, E. A., Elizabeth, A., & Elaine, H. (2005). Related Party Transactions and Earnings Management", rutgers univers it y. Retrieved from <http://papers.ssrn.com>

- Guo, R.J., & Yeh, Y.H. (2014). The composition and effectiveness of audit committees in the presence of large controlling shareholders. *Journal of Applied Corporate Finance*, 26, 96-104. <https://doi.org/10.1111/jacf.12085>
- Gurusamy, P. (2017). Board characteristics, audit committee and ownership structure influence on firm performance of manufacturing firms India. *International Journal of Business and Economics Research*, 6(4), 73-87. <https://doi.org/10.11648/j.ijber.20170604.16>.
- Herly, M (2015). "Earnings quality in restating firms: Empirical evidence", Master Thesis, The Aarhus University.
- Holmes, Janet, 2006. *Gendered Talk at Work. Constructing Gender Identity Through Workplace Discourse*. Blackwell, Oxford.
- Hribar, P. and K. T. Jenkins (2014). "The effect of accounting restatements on earnings revisions and the estimated cost of capital", *Review of Accounting Studies*, Vol. 9, No. 2-3, pp. 337-356.
- Huse, M. and Solberg, A. (2006), "Gender-related boardroom dynamics: how Scandinavian women make and can make contributions on corporate boards", *Women in Management Review*, Vol. 21, pp. 113-30.
- Januarti, I., Mutiara, S., Wiryaningrum, M. (2019). The Effect of Size, Profitability, Risk, Complexity, and Independent Audit Committee on Audit Fee, *Jurnal Dinamika Akuntansi*. 10(2). 136-145.
- Jensen, M.C. (1993). The Modern Industrial Revolution Exit and the Failure of the Internal Control Systems. *Journal of Finance*, 48 (1), 831-880.
- Jensen, m.c. (1986), "Agency costs of free cash flow, corporate finance and take overs", *American economics review*, 76, 32 33 39
- Jiang, J., Petroni, K. R., & Wang, Y. I. (2010), "CFOs and CEOs: Who have the most influence on earnings management?". *Journal of Financial Economics*, 96 (3), 513-526.
- King, B., & Cornwall, M. (2007). "The gender logic of executive compensation". *Academy of Management Proceedings*, 1-6.
- Kohlbeck, M., & Mayhew, B., (2010), "Valuation of firms that disclose related party transactions", *Journal of Accounting and Public Policy*, Volume. 29, No. 2, PP. 115-137.
- Kohlbeck, M., & Mayhew, B., (2017), "Are Related Party Transactions Red Flags?", *Contemporary Accounting Research*, Volume. 34, No. 1, PP. 900-928.
- Koutoupis, A., & Bekiaris, M. (2019), Audit Committees impact on Company Performance: The Greek & Italian Experience, *International Journal of Auditing and Accounting Studies*, V, 1. NO, 2, PP.22-45.
- Lev, B (2016). "Corporate earnings: Facts and fiction", *Journal of Economic Perspectives*, Vol. 17, No. 2, pp. 27-50.
- Levitt, A (1998). The numbers game speech delivered at the NYU Center for Law and Business, New York, NY, September 28, Available at: www.sec.gov, Available online 14 Janury 2013.
- Maigoshi, Z. S., Abdul Latifa, R., & Kamardina, K., (2017), "Related Party Transactions and Earnings Management", *International Conference on Soft Science*, <http://dx.doi.org/10.15405/epsbs.2016.08.8>.
- Maraghni, I., Nekhili, M. (2014). La diligence du comité d'audit dans les entreprises françaises: question d'indépendance ou de compétence? *Comptabilité - Contrôle- Audit*, 20, 144.
- Marchini, P., Mazza, T. and Mediolio, A., (2019), "The impact of related party transactions on earnings management: some insights from the Italian context", *Journal of Management and Governance*, Volume. 22, No. 9, PP54-71.
- Molero, E. (2011). "Are workplaces with many female in management run differently". *Journal of Business Research*, 64, 385-393.

- Myers, J. L; Myers, L. A; Palmrose, Z. V; and S. Scholz (2016). "Mandatory auditor rotation: Evidence from restatements", working paper, Available at: <http://aaahq.org/audit/midyear/04midyear/papers/Myers.pdf>, Available online 15 April 2012.
- Nielsen and Huse, (2010), "the contribution of women on boards of directors", 18(2), 136-148
- Oroud, Y. (2019). The Effect of Audit Committee Characteristics on the Profitability: Panel Data Evidence. *International Journal of Economics and Finance*; Vol. 11, No. 4; 104-114.
- Palmrose, Z. V. and S. Scholz (2014). "Restated financial statements and auditor litigation", working paper, University of Southern California, Los Angeles, CA, Available at SSRN: <http://ssrn.com/abstract=248455>, Available online 15 October 2010.
- Palmrose, Z. V. and S. Scholz (2017). "The circumstances and legal consequences of non-GAAP reporting: Evidence from restatements", *Contemporary Accounting Research*, Vol. 21, No. 1, PP. 139-180.
- Powel, M. and Ansic, D. (1997), "Gender differences in risk behavior in financial decision-making: an experimental analysis", *Journal of Economy Psychology*, Vol. 18, pp. 605-28.
- Powell, G.N. (1988), *Women and Men in Management*, Sage, Newbury Park, CA.
- Rao, S., Palaniappan, G. (2017). Board independence, audit committee effectiveness and firms performance: An empirical evidence of manufacturing firms in India. *Imperial journal of interdisciplinary research*, 3(1), 883-890.
- Raymond and Khanna, M., & (1988), "Related party transactions and earnings quality: Moderating effect of corporate governance", *Browse Journals & Magazines*. Volume. 21, No. 2, PP. 71-94.
- Richardson, S; Tuna, I; and M. Wu (2002). "Predicting earnings management: The case of earnings restatement", Working paper, University of Pennsylvania, Pennsylvania, PA, Available at SSRN: http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=338681, Available online 15 October 2011.
- Scholz, S (2008). "The Changing Nature and Consequences of Public Company Financial Restatements", Available at: http://www.treasury.gov/press-center/press-releases/documents/financialrestatements_1997_2006.pdf, Available online 5 August 2013.
- Schrand, C.M. and Zechman, S.L.C. (2011), "Executive overconfidence and the slippery slope to fraud", working paper, University of Pennsylvania, The Wharton School, Philadelphia, PA, May 1.
- Siri, sealy and singh, (2009), "women directors on corporate boards", *corporate governance: an international review*, 17(3), 320-337
- Tumas, M., Kahid, A, Piro, N. (2021), The Effects Women Presence in the Committee Audit on Financial Statement Restatements; Rotman School of Management Working Paper No. 2930132. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2930544132> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.29350132>
- Velte, P. (2017). The link between audit committee, corporate governance quality and firm performance: a literature review. *Corporate Ownership & Control*, 14(4), 15-31. <https://doi.org/10.22495/cocv14i4art2>.
- Wan Mohammad, Shaista Wasiuzzaman, Seyed Shahriar Morsali & Rapih Mohd Zaini (2018): The Effect of Audit Committee Characteristics on Financial Restatements in Malaysia, *Journal of Asia-Pacific Business*, DOI:10.1080/10599231.2018.1419043
- Wang, J., & Yuan, H. (2012). The impact of related party sales by listed Chinese firms on earnings informativeness and earnings forecasts. *International Journal of Business*, 17(3), 258-275.
- Wong ,R. M. K., Kim ,J. B., Lo ,A. W. Y. (2015), "Are Related-Party Sales Value- Adding or Value-Destroying?". *Journal of International Financial Management & Accounting City University of Hong Kong*. 26, P 1-38.

The effect of women's presence on the audit committee on the relationship between management transactions and the presentation of financial statements

Zeinab Rezaei ^{*1}

Date of Receipt: 2021/09/23 Date of Issue: 2021/10/21

Abstract

Management transactions are part of the transactions with affiliates that companies make with the main managers of the business unit or their close relatives. On the other hand, the presence of women in the audit committee as one of the oversight mechanisms can reduce such actions. Therefore, the present study aimed to investigate the effect of women's presence in the audit committee on the relationship between management transactions and restatement of financial statements in companies listed on the Tehran Stock Exchange. For statistical analysis, EViews statistical software was used. In this study, 150 companies (1050 years of company) were selected to test research hypotheses between 1392 and 1398. To test the research hypotheses, elastic multivariate regression models with integrated data were used. The results of testing the research hypotheses show that managerial transactions have a significant positive effect on the restatement of financial statements of companies listed on the Tehran Stock Exchange. The results also show that the presence of women in the audit committee causes a negative relationship between management transactions and the restatement of financial statements of companies listed on the Tehran Stock Exchange.

Keywords

Management transactions, presence of women in the audit committee, restatement of financial statements.

1. Assistant Professor of Accounting, Department of Accounting, shoosh Branch, Islamic Azad University, shoosh, Iran